

Schriftelijke vragen

Ex artikel 39 Reglement van Orde van het Algemeen Bestuur V&V

Datum vraag	31 oktober 2023
Datum antwoord	7 december 2023
Vraagsteller	Dirk van Uitert, Astrid Meier, Jan Aalbers, Wim Goedhart (Water Natuurlijk en Natuurterreinen)
Onderwerp	Gevolgen voor grondwatersituatie (Zuid-)Veluwe van plannen voor Stadsblokken Meinerswijk

Toelichting bij de vraag

Op 20 februari 2019 is in het Algemeen Bestuur unaniem een motie aangenomen die uw college oproept om in het Deltaplatform Rijn te agenderen dat het vanuit de lange termijn verantwoordelijkheid voor een robuust riviersysteem met voldoende adaptief vermogen het ongewenst is om te bouwen in uiterwaarden. Aanleiding voor dit standpunt van ons Algemeen Bestuur was gelegen in het door de gemeente Arnhem ter inzage leggen van een bestemmingsplan dat het mogelijk zou maken om 430 woningen te bouwen in de uiterwaarden (Nederrijn) van Stadsblokken en Meinerswijk. Bedoelde motie voegen wij (wellicht ten overvloede) hierbij.

Inmiddels zijn we beland in het najaar van 2023 en is (na een lange procedure bij de Raad van State) het bedoelde bestemmingsplan onherroepelijk geworden.

In de Gelderlander lezen we dat ontwikkelaar Kondor Wessels Projecten (KWP) de voorbereidingen treft om eind 2024 daadwerkelijk met de realisatie van de woningen en de bijbehorende inrichting van Stadsblokken Meinerswijk aan de slag te gaan. De berichten uit de kranten van 22 september en 7 oktober jongstleden nemen we aan het eind van onze vragen op.

Wij constateren daarnaast dat:

- Het graven van een nevengeul in Meinerswijk deel uitmaakt van de plannen van KWP.
- Het gaat om een geul die wordt aangetakt aan de oostkant van de zogenoemde Plas van Bruil.
- De bestaande nevengeul aan de westkant van deze plas dan aantakt op de Nederrijn.
- De Nederrijn hierdoor feitelijk een doorgaande meestromende nevengeul zal krijgen
- Dit kan leiden tot het ongewenst aantrekken van grondwaterstromen vanuit de Veluwe

- Het de afgelopen jaren nog duidelijker is geworden dat de Veluwe ernstig verdroogd is.
- Dit ernstige gevolgen heeft voor de grondwaterstand onder de Veluwe, in het bijzonder de Zuid-Veluwe met haar voor de kwaliteit van natuur, landschap en erfgoed zo waardevolle beeksystemen
- De recent gepubliceerde KNMI klimaatscenario's nog meer extremen verwachten (droog en nat) dan de oude scenario's van 2014.

Een en ander brengt ons tot de volgende vragen aan uw college:

Ter informatie voegen wij tevens het document Meinerseiland toe. Dit is afkomstig uit het masterplan en laat goed zien op welke wijze de nevengeul zal worden gerealiseerd.

Vraag 1

Kunt u ons informeren over de wijze waarop u uitvoering heeft gegeven aan de motie van 20 februari 2019?

Antwoord 1

Het toenmalig college van d&h heeft per brief d.d. 4 maart 2019 de voorzitter van het bestuurlijk Platform Deltaprogramma Rijn, mevrouw J. Meijers, gevraagd de door het toenmalig algemeen bestuur van ons waterschap geuite zorgen over bouwen in de uiterwaarden Stadsblokken en Meinerswijk te agenderen in het bestuurlijk Platform Deltaprogramma Rijn. Deze brief is bijgevoegd. Hiermee is uitvoering gegeven aan de motie.

Vraag 2

Kunt u ons informeren over de reactie welke u ontving van het Deltaplatform Rijn op de inhoud van de in februari 2019 aangenomen motie?

Antwoord 2

Met de brief van 4 maart 2019 hebben wij onze zorgen bij de voorzitter van het bestuurlijk Platform onder de aandacht gebracht, ter agendering in het platform, conform de strekking van de motie. De motie verzocht niet om een inhoudelijke reactie van de zijde van het Deltaplatform Rijn aan ons waterschap. Overigens is wel de ontvangst van onze brief bevestigd.

Vraag 3

Op welke wijze bent u (al dan niet door gemeente Arnhem en KWP) sinds het ter inzage leggen van het bestemmingsplan Stadsblokken Meinerswijk betrokken geweest bij de verdere planvorming?

Antwoord 3

Als Waterschap Vallei en Veluwe zijn we samen met waterschap Rivierenland en Rijn en IJssel betrokken bij de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley.

Nadere uitwerking van woningbouwlocaties zoals deze vindt plaats in gebiedsuitwerkingen. Stadsblokken Meinerswijk ligt niet in ons werkgebied, dus wateradviezen op planlocatie-niveau zijn niet door ons uitgevoerd.

Vraag 4

Is er onderzoek gedaan en een model gemaakt naar de effecten als gevolg van de te realiseren van de meestromende nevengeul op de grondwaterstanden van de (Zuid-) Veluwe?

Antwoord 4

Ten behoeve van de Gebiedsontwikkeling Stadsblokken en Meinerswijk is onder meer een milieueffectrapport opgesteld. In deze rapportage zijn onder meer de (verwachte) effecten op bodem en water beschouwd.

Vraag 5

Als uw antwoord op vraag 4 bevestigend is wilt u dan de resultaten van dat onderzoek beschikbaar stellen?

Antwoord 5

De rapportages zijn onder meer terug te vinden op de website van de Commissie m.e.r. De rapportages zijn niet in opdracht van het waterschap of ten behoeve van een toetsende of bevoegd-gezag-rol van het waterschap opgesteld en zijn als zodanig ook niet in ons bezit.

Vraag 6

Zo in vraag 4 bedoelde onderzoek en model er niet zijn wilt u dan bewerkstelligen dat een dergelijk onderzoek, inclusief modelvorming, zo spoedig mogelijk en in ieder geval voor start van de werkzaamheden alsnog plaatsvindt?

Antwoord 6

Gelet op ons antwoord op vraag 4 en 5 is deze vraag niet van toepassing.

► **Stadsblokken-Meinerswijk**

Omstreden bouw gaat van start

In 2026 kunnen de eerste mensen een nieuwe woning op Stadsblokken in Arnhem betrekken. KondorWessels Projecten begint eind 2024 met de bouw van huizen in het veelbesproken gebied Stadsblokken-Meinerswijk.

Marco Bouman
Arnhem

Vooraf het plan voor woningbouw in het uiterwaardengebied was voer voor een hoogoplopende discussie. Er werd op initiatief van tegenstanders een referendum over gehouden, en toen dat niet het door hen gewenste resultaat had, volgde een gang naar de Raad van State. Eind maart kwam er na een slepende procedure groen licht.

Sindsdien is op de burelen van projectontwikkelaar KondorWessels Projecten (KWP) hard gewerkt aan de uitwerking van de plannen. 'Hier staat de natuur niet aan de zijlijn, maar recht voor je deur. Met de Rijn als getuige van hoe natuur en mens samenkomen', belooft KWP in een promotievideo.

Meerdere architectenbureaus buigen zich over het ontwerp van de beoogde woningen op Stadsblokken. Daar komen zo'n 350 huizen en die zullen in verschillende fases worden gerealiseerd, legt directeur Roy Hasselerharm van KWP uit. In de eerste fase van Stadsblokken gaat het om 100 tot 150 woningen, in de categorieën so-

ciale koop en betaalbare koop. Halverwege 2024 zullen die in de verkoop gaan, kondigt Hasselerharm aan. De bouw in Meinerswijk begint later. Daar zijn zo'n zeventig huizen gepland.

In Meinerswijk, waar het huidige bedrijventerrein moet worden omgetoverd tot Meijnerseiland, is nog veel werk te doen voordat er kan worden gebouwd. Om de Nederrijn meer ruimte te geven, wordt een nevengeul gegraven, zodat een eiland ontstaat. Daarvoor moeten eerst bedrijfsgebouwen worden gesloopt. Zo zullen de blauw-witte loodsen van de voormalige steenfabriek van Ariëns verdwijnen. Enkele andere bedrijfsgebouwen blijven behouden in het gebied. Dat gaat voortaan door het leven als 'Meijnerswijk', een naam die het gebied in vroeger tijden al had.

De Eilanden

Hasselerharm benadrukt dat de plannen er, afgezien van het ontwerp van de gebouwen, nog steeds zo uitzien als tien jaar geleden. De ideeën voor het groene hart van Arnhem werden toen gepresenteerd onder de naam De Eilanden.

Projectwethouder Nermina Kundic is 'heel blij dat hier iets heel moois gerealiseerd wordt met groot respect voor de natuur in het gebied'. Zij ziet in het groene hart van Arnhem een mogelijkheid Noord en Zuid met elkaar te verbinden middels een uiterwaardenpark. De grond daarvoor kreeg de stad gratis van KWP.

Arnhem is in één klap 126 hectare gratis grond rijker, voor 'een groene oase'

De gemeente Arnhem heeft er woensdag 126 hectare grond bij gekregen. Zonder er voor te hoeven betalen. Het gaat om natuurgrond in Stadsblokken en Meinerswijk, die door projectontwikkelaar KondorWessels Projecten om niet aan de gemeente is overgedragen.

Marco Bouman
Arnhem

KWP had de grond aan de gemeente beloofd, als de plannen van de ontwikkelaar voor de stadspolder door zouden gaan. Enige obstakel daarvoor was nog een procedure bij de Raad van State, maar die gaf in maart van dit jaar groen licht. Daarmee staat niets de realisatie van een evenemententerrein en de bouw van maximaal 430 woningen nog in de weg.

De 126 hectare die nu officieel is overgedragen, wordt samengevoegd met de delen van het gebied die al gemeentelijk eigendom waren. Daarmee moet midden in de stad een uiterwaardenpark ontstaan met onder meer fiets- en wandelpaden, waar zowel bewoners van Arnhem-Zuid als -Noord kunnen verpozen.

Eind 2018 had de gemeente al het beheer gekregen van 70 hectare terrein in Meinerswijk. Dat was toen nog voor een periode van vijftien jaar, met als voorwaarde dat het nieuwe bestemmingsplan zou worden goedgekeurd. Destijds werden vergelijkingen gemaakt met de verwerving in 1899 door de gemeente van de gronden die nu Park Sonsbeek vormen.

Vrij spel

Roy Hasselerharm, directeur van KondorWessels Projecten (dat druk bezig is met het uitwerken van de plannen), rept van 'het grootste openbaar toegankelijke uiterwaardenpark van Europa waar de natuur vrij spel krijgt'. De KWP-topman ziet er een verbinding in tussen de

Dit wordt het grootste openbare uiterwaardenpark van Europa

– Roy Hasselerharm, KWP

twee Arnhemse stadsdelen, 'een groengebied in het hart van de stad, dat ook als zodanig kan functioneren'.

Arnhems wethouder Nermina Kundic ziet het al voor zich: „Een schitterende groene oase waar alle Arnhemmers straks kunnen recreëren en van kunnen genieten.” Ze benadrukt dat in het uiterwaardenpark ook ruimte is voor stilte en natuur. De overdracht van de grond ziet zij als 'een volgende stap in deze mooie ontwikkeling'.

Minder dan 1 procent

De discussie over de plannen van KWP voor de Arnhemse stadspolder spitste zich de afgelopen jaren voornamelijk toe op de woningbouw (koop en huur) die er deel van uitmaakt. De projectontwikkelaar en de gemeente Arnhem benadrukken nu in een gezamenlijke verklaring dat die bebouwing 'minder dan 1 procent' van het gebied beslaat en op de plek komt van 'een vervallen industriegebied'.

In het zuiden van Meinerswijk moet juist natuur de boventoon gaan voeren. Dat wordt een stiltegebied, zichtbaar vanaf een hoger gelegen fietspad.

Een plek waar alle Arnhemmers straks kunnen recreëren en van kunnen genieten

– Nermina Kundic, wethouder